

Ben, Çınar Ağacı ve Pufböreği • Zeynep Cemali

Çocuk Kitaplar • Resimleyen: Mahmut Cemali • Öyküler • 144 sayfa • Önerilen sınıflar: 3, 4
BİREY ve TOPLUM • İLETİŞİM • ÇOCUK DÜNYASI • ERDEMLER
komşuluk • arkadaşlık • oyun • sevgi • yardımlaşma • bisiklet • deniz • kardeşlik •
nesillerarası iletişim • meslekler

Çocuk edebiyatımızın sevilen yazarı **Zeynep Cemali**, öykülerinde çocuklarımızın evde, okulda, sokakta ya da arkadaşları arasında karşı karşıya kaldıkları irili ufaklı sorunları, değişiklikleri, yenilikleri ve arayışlarını gerçekçi bir açıdan gözlemliyor. Cemali'nin yayımlanan ilk kitabı olma özelliği taşıyan kitaptaki gülümseten 9 öykünün başrollerinde günlük yaşam içinde var olmaya çalışan çocuklar var.

Kitapta yer alan 9 öykü: *Çelimsiz Çocuk; Krallığımda Bir Prenses; Kaku Kite, Tako Tike, Mano Maki; Ferdan; Beyaz Kale'de Değişiklik; Tanyeri Ağarırken, Gün Battı; Ben, Çınar Ağacı ve Pufböreği; Çalgıcının Çantası.*

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Sizce kısa öykülerin yer aldığı bir kitabı okumanın iyi yönleri neler? Kısa öyküler okumayı mı, uzun bir öykü okumayı mı daha çok seviyorsunuz?
- 2- “Çelimsiz Çocuk” adlı ilk öyküde kaç yanlış hareket var? Cem’in ve çelimsiz çocuğun kişilik özellikleri neler? Çelimsiz çocuğa yumruk atan Cem kötü biri mi, açıklayın.
- 3- “Krallığımda Bir Prenses” adlı öyküde, Oğuz’un başlangıçta Funda’yı odasında istememesi onun iyi biri olmadığı anlamına mı gelir? Funda gibi biri, sizin pul defterinizi altüst etse ya da özenle biriktirdiğiniz malzemelerin çöpe atılmasına neden olsa siz nasıl davranırsınız?
- 4- Yine aynı öyküde, Funda’yla odasını paylaşan Oğuz neler öğreniyor? Oğuz’un, Funda’yı kardeşi yerine koyup sevdiğini nelerden anlıyorsunuz?
- 5- “Kaku Kite, Tako Tike, Mano Maki” adlı öyküye başlarken ismi size neler düşündürdü? Sizce Kumru ve Sumru neden aralarında böyle özel bir dille konuşuyorlar? Kardeşleri bu dille konuşan Şahin kendini nasıl hissediyor?
- 6- Aynı öyküde kardeşler, camın kırıldığı yağmurlu günden önce birbirlerini sevmedikleri için mi sürekli kavga ediyorlar? Bu kavgaların nedeni ne?
- 7- “Ferdan” adlı öyküde İsmail’in “tuzum kuru değil” sözü ne demek? Ferdan parası olduğu halde neden bir işi olsun istiyor? Sizce legolarını Recep Bey’in ikizlerine vermesinin nedeni annesini kızdırmak mı?
- 8- “Beyaz Kale’de Değişiklik” adlı öyküde Çetin nasıl biri, kişilik özellikleri neler? Korkut ve Çetin’in hangi özellikleri birbirine benziyor? Sizce asansörde konuştuğundan sonra Çetin ve Korkut’un ilişkisi nasıl ilerledi; diğer çocuklarla birlikte neler yaşandı?
- 9- “Tanyeri Ağarırken” adlı öyküde baba Cemil Bey, İlhan okumadığında ya da Seda okuldan ilk kaçtığında onları okuldan almak yerine ne yapmalı, onlara nasıl davranmalı, ne söylemeliydi? Baba ve çocukları arasında nasıl bir iletişim süregelmeliydi?
- 10- “Gün Battı” adlı öyküde, adaya onu da götürdükleri halde Oya nasıl oluyor da Murat, Ceyhan, Yekta ve Bora’ya ceza verilmesini doğal karşılıyor? Oya bencil biri mi; hakkında neler söylersiniz?
- 11- “Ben, Çınar Ağacı ve Pufböreği” adlı öyküde Çiğdem, babaannesi kötüleştiğinde sizce neler hissetmiştir? Babaanne çokça patlıcan kızartmasını ve pufböreğini bilerek mi yiyor? Bile bile neden böylesine tehlikeli bir davranışta bulunuyor? Siz neleri, tehlikeli olduğunu bildiğiniz halde yapıyor/yıyorsunuz?

- 12- “Çalgıcının Çantası” adlı son öyküde, sizce Barış yurda döndükten sonra büyük bir muayenehane açsa daha çok para kazanmaz mı? Neden yoksul bir yerde doktorluk, lokalde müzik yapıyor; iyi bir doktor olmadığından mı, yoksa bu seçimlerinin başka nedenleri mi var?
- 13- En çok hangi öyküyü sevdiniz; neden?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Örnekleme:** Öğrenciler çember biçiminde otursun. İlk turda her öğrenci sırayla, “*Krallığımda Bir Prenses*” isimli ikinci öyküde çocuğun yaptığı gibi, ailenin tek çocuğu olmanın iyi bir yönünü, ikinci turda da kardeşiz olmanın olumsuz bir yönünü söylesin. Tekrarlar hariç, söylenen her olumlu ve olumsuz yön tahtaya yazılsın. Turların sonunda yazılanlar sayılsın. Bakalım sınıfın kardeşliğe bakışı hangi yönde?
- **Müzik:** Öğrenciler 2 gruba ayrılınsın. “*Kaku Kite, Tako Tike, Mano Maki*” isimli öyküdeki dili kullanarak ritm korosu yapsınlar. Bir grup “kaku kite kum” dedikten sonra diğer grup “taku tike tum” diye yanıt versin. Sonrasında ilk grup “kaku kite kuka”, diğeri “taku tike tuka” diye devam etsin. İkinci tekrarda sözleri ayakları yere vurarak, üçüncüde elleri çırparak, dördüncüde hem ayak vurup hem el çırparak, beşinci tekrarda hepsini yaparken yürüyerek ritm korosunu zenginleştirin. Sözler isteğe bağlı olarak arttırılabilir. Hem ritm duygusu hem de uyum ve takım olma bilincini arttıracak eğlenceli bir çalışma.
- **Resimleme:** Herkes istediği bir öykünün resmini yapsın. Resimler “Biz, Çınar Ağacı ve Pufböreği Köşesi”nde sergilensin.
- **Gösteri:** Kitaptaki öykülerden sınıfça seçtiğiniz birini, öğrencilerce kişileştirerek tiyatro oyunu halinde sergileyin. Oyunun sonunda öykünün ana mesajını izleyicilerle paylaşın. Aksesuarlarla desteklenecek bu oyunu diğer sınıfların ve velilerin izlediği bir gösteri olarak düzenleyin.
- **Pantomim:** Kitapta yer alan öykülerdeki bütün karakterlerin mesleklerini tek tek küçük kâğıtlara yazın; hepsini katlayıp bir torbaya koyun. Her öğrenci torbadan bir kâğıt çeksin ve yazan mesleği ses ve söz kullanmadan yalnızca hareketler ve mimiklerle, pantomim yöntemiyle diğerlerine anlatsın. Bakalım, kimler meslekleri iyi tanıyor?
- **Anket:** Herkes çevresinden iki orta yaşlı, iki yaşlı kişiyle kısa röportajlar yapsın; “Çocukken en çok hangi oyunu oynardınız?” ve “Oyun oynamanın yaşı olur mu?” sorularının yanıtlarını öğrensin. Bütün yanıtlar birleştirilsin. Orta yaşlı ve yaşlı kuşağın oyun konusundaki yönelimleri ve algıları ortaya çıksın. Anketin sonuçları velilerle paylaşılınsın.
- **Video:** Herkes cep telefonu yardımıyla, komşuluk ve komşularla ilişkiler konusunda birkaç cümleyle düşüncesini aktardığı bir video çeksin. Bu videolarda, “Komşuluk neden önemlidir? Komşuluk ilişkisinde nelere dikkat edilmelidir?” gibi soruların yanıtları verilebilir. Videolar, sınıfça düzenleyeceğiniz “Ben, Çınar Ağacı ve Pufböreği Günü”nde paylaşılınsın.
- **El işi:** Öykülerdeki arkadaşlık temasından esinlenerek, herkes küçük bir kâğıda, önceden belirlenen bir arkadaşına armağan etmek üzere, sevgisini anlatan bir çizim yapsın. Resmini yaptığı kâğıdı bir bayrak/flama olacak biçimde ince bir dala yapıştırsın. Herkes kendisi için yapılmış bayrağı/flamayı sallayarak fotoğraf çektirsin. Fotoğraflar, “Ben, Çınar Ağacı ve Pufböreği Günü”nde sunum olarak paylaşılınsın.